

سوت و نوا

موسیقی کودکی ویژه اولیا و مربیان

خلیل ملکی

سرشناسه	: ملکی، خلیل، ۱۳۴۲-
عنوان و نام پدیدآور	: سوت و نوا: موسیقی کودک ویژه اولیا و مربیان / خلیل ملکی؛ ویراستار بهجت قریشی نژاد
مشخصات نشر	: اصفهان: نقش مانا، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۲ ص. ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: 978-622-94969-0-9
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۹۹
عنوان دیگر	: موسیقی کودک ویژه اولیا و مربیان.
موضوع	: موسیقی -- آموزش به کودکان و نوجوانان Music--Instruction and study--Juvenile کودکان -- موسیقی و آواز Children--Songs and music
رده‌بندی کنگره	: MTY۴۰
رده‌بندی دیویی	: [ج] ۷۸۰/۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۹۰۵۵۲۳

نقش مانا

اصفهان، تلفن: ۰۳۱۳۷۷۶۷۸۱۴

naghshemana@yahoo.com

Khalil.malcki@gmail.com

سوت و نوا: موسیقی کودک ویژه اولیا و مربیان

خلیل ملکی

مدیر تولید: حشمت‌الله انتخابی

ویراستار: بهجت قریشی نژاد

صفحه‌آرا: مرضیه کوچک‌زاد

طرح جلد: نقاشی کودکان

• لیتوگرافی: طلوع • چاپ: نقش الوان • صحافی: بابک

• چاپ اول: ۱۴۰۱ • تعداد: ۲۲۰۰ نسخه

© حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۹۶۹-۰-۹ ISBN: 978-622-94969-0-9

تلفن پخش: ۰۹۱۳۳۶۹۰۶۲۰ هنر کده نوا: ۰۳۱-۳۶۶۳۴۸۳

فهرست مطالب

پیش درآمد	۵
درآمد	۶
فصل اول: تعاریف، مفاهیم و اهداف	
موسیقی کودک چیست؟	۱۱
کودک و نوجوان کیست؟	۱۱
فصل دوم: پیشینه موسیقی کودک	
آموزش موسیقی به کودک در دوران کهن	۱۹
آموزش غیرمستقیم موسیقی به کودک در فرهنگ بومی ایران	۲۲
ضرورت، اهمیت و تأثیرات موسیقی	۲۵
فصل سوم: کلاس موسیقی و خصوصیت‌های آن	
کلاس موسیقی چیست؟	۳۳
ویژگیهای کلاس موسیقی	۳۳
فصل چهارم: آنچه مربیان باید بدانند	
ویژگیهای معلم موسیقی	۴۵
سه اصل مهم در آموزش به کودک	۴۶
رویکردهای مهم معلم در آموزش	۵۱
فصل پنجم: آنچه والدین باید بدانند	
آماده شدن برای زندگی	۸۱
توقع ایجاد اعتماد به نفس	۸۲
سؤالات متداول والدین	۸۸
منابع	۹۹

فصل اول

تعاریف، مفاهیم و اهداف

شما که این کتاب را مطالعه می‌کنید، یا مربی موسیقی هستید یا پدر و مادری که فرزندش را به کلاس موسیقی فرستاده است. در هر دو حال برای ورود به مبحث موسیقی کودک، بهتر است در ابتدا به بررسی برخی تعاریف علمی مرتبط و برداشت تجربی از آنها و تبیین اهداف کلی آموزش موسیقی کودک بپردازیم.

موسیقی کودک چیست؟

هر صدایی که به کودک آرامش و نشاط ببخشد، شنوایی و ریتم را در او تقویت کند، موسیقی کودک^۱ به حساب می‌آید. مثل لالایی مادر، صداهای موجود در طبیعت، فواصل ساده موسیقی، ضربه‌هایی که مادر برای خوابانیدن به پشت کودک می‌زند و... بنابراین به هر نوع موسیقی حتی آنهایی که برای بزرگسال ساخته می‌شود، اگر باعث شادی و آرامش شود می‌توان موسیقی کودک گفت، مثل برخی از آثار موسیقیدانان بزرگ.

کودک و نوجوان کیست؟

در مورد کودک و نوجوان تاکنون تعاریف زیادی مطرح شده و همواره در حال تغییر است، ولی شاید بتوان گفت کودکی دوره‌ای است از ۳ سالگی تا زمانی که آثار بلوغ پدیدار شود و نوجوانی دوره‌ای است بین

1. Children's music

کودکی و جوانی که مدت آن برحسب فرهنگ‌ها و محیط‌های مختلف، متفاوت است. در این صورت می‌توان کودکی را بین سالهای ۳ تا ۱۲ و نوجوانی را از ۱۳ تا ۱۸ سال در نظر گرفت و موسیقی را از ۳ سالگی و پایان دوران نوزادی آغاز کرد^۱. در این کتاب هر جا عنوان «موسیقی کودک» مطرح شده، منظور کودک و نوجوان است.

آموزش و پرورش

آموزش هرگونه فعالیت یا تدبیر از پیش طرح‌ریزی شده‌ای است که با هدف آسان کردن یادگیری به‌تنهایی یا به کمک ابزارهای آموزشی، بین آموزگار و یک یا چند یادگیرنده به‌صورت کنش متقابل جریان می‌یابد. منظور ما از آموزش در این کتاب، آموزش رودرروی کلاسی است که کنش متقابل یا تعامل بین معلم و یادگیرندگان، عنصر اصلی آن به‌حساب می‌آید. (سیف، ص ۳۴)

پرورش به جریان یا فرایندی منظم و مستمر گفته می‌شود که هدف آن هدایت رشد جسمانی و روانی یا به‌طورکلی هدایت رشد همه‌جانبه شخصیت کودک به‌منظور کسب و درک معارف بشری و هنجارهای مورد پذیرش جامعه و نیز کمک به شکوفا شدن استعدادهای آنان است. بنا به این تعریف، یک نظام پرورشی موفق هم به فرد در شکوفا ساختن استعدادهای ذاتی‌اش کمک می‌کند و هم او را به‌عنوان یک فرد آگاه از مسائل جهانی و متعهد به ارزش‌های جامعه‌ای که به آن وابسته است پرورش می‌دهد. هدف عمده، پرورش افراد است و این پرورش رخ نمی‌دهد، مگر با آموزش اصولی و صحیح.

۱. منظور از موسیقی در این سن، همان ساز و بازی است نه موسیقی جدی.

یادگیرنده، زمان مورد نیاز داده شود و او از این زمان حداکثر استفاده را ببرد، در این صورت به سطح مورد انتظار در یادگیری خواهد رسید، اما اگر یادگیرنده زمان کافی در اختیار نداشته باشد، یا داشته باشد و آن را صرف یادگیری نکند، به همان نسبتی که زمان صرف یادگیری می‌کند یاد خواهد گرفت. (سیف، ۱۳۸۶، ص ۳۲۲) پس می‌توان گفت استعداد به میزان تلاش و کوشش و پشتکار و زمانی بستگی دارد که یادگیرنده صرف می‌کند و قابل دسترسی و کسب کردن است. در کلاس‌های آموزش موسیقی نیز استعداد و مهارت، هر دو باهم به کودک یاد داده خواهد شد.

هوش، هوش‌بهر، هوش هیجانی

از هوش تعریف واحدی به دست نیامده و صاحب‌نظران آن را به گونه‌های متفاوت تعریف کرده‌اند. هوارد گاردنر^۱ یکی از نظریه‌پردازان هوش چندگانه معتقد است توانایی شناختی انسان در مجموعه‌ای از، استعدادها و مهارت‌های روانی که آن را هوش می‌نامند، بهتر توصیف می‌شود. گاردنر فرض کرد که هوش چیز مشخصی نیست، بلکه بیشتر استعدادی ذاتی است که هر یک از انواع آن ممکن است در موقعیت‌های متفاوت به کار گرفته شود. گاردنر ۹ مؤلفه هوش را مشخص کرده و معتقد است که آنها مستقل از یکدیگر و شامل، هوش زبانی، موسیقایی، منطقی-ریاضی، بینایی-فضایی، جنبشی-حرکتی، درون فردی، برون فردی، طبیعی و وجودی هستند.

او معتقد است هر فردی همه انواع هوش را دارد و آنها را به کار می‌برد، با وجود این یک نوع هوش در یک فرد ممکن است قوی‌تر از دیگر انواع آن باشد. افزون بر این عوامل ژنتیکی و فرهنگی در استفاده

1. Howard Gardner

هرچند در گذشته تصور می‌شد که هوش یک توانایی ارثی غیرقابل تغییر است و آموزش در آن تأثیر چندانی ندارد، اما اکنون نظریه پردازان هوش، بر تغییرناپذیری آن اصراری ندارند و اقدامات آموزشی و فراهم آوردن تجارب یادگیری را بر افزایش هوش دانش‌آموزان مؤثر می‌دانند. (همان، ۳۳۷) سیف با توجه به نظریات روان‌شناسان مختلف، روش تمرین سنجیده را برای بالا بردن قریحه دانش‌آموزان مؤثر می‌داند. منظور از تمرین سنجیده فعالیتی است که هدف اصلی آن ایجاد و گسترش مهارت (شناختی یا ذهنی و بدنی) است و فعالیتی تعریف می‌کنند که برای افزایش مهارت‌های مربوط به یک زمینه خاص طرح‌ریزی می‌شود. در واقع از طریق این تغییرات شناختی و جسمی، کوشش به قریحه تبدیل می‌شود. با این تعریف به نظر می‌رسد می‌توان هوش موسیقایی که ممکن است از طریق وراثت به فردی رسیده باشد را با آموزش و تمرین سنجیده تقویت کرد.

هوش هیجانی: دانیل گولمن^۱ (۱۹۹۵) هوش هیجانی^۲ را در قالب چهار توانایی کسب آگاهی‌های هیجانی، اداره هیجانات، درک هیجانات و اداره کردن روابط بیان می‌کند. او معتقد است اگر شخص از هیجانات خود آگاه باشد، بتواند آن‌را مهار کند، دیدگاه دیگران را درک کند و مشکلاتش را در رابطه با دیگران حل کند، می‌تواند به انتخاب‌های درست در رابطه با شغل، دوستی، سرگرمی و غیره در زندگی دست یابد. (همان، ص ۳۳۲) هوش هیجانی (هوش ادراکی یا هوش احساسی) هوشی است اکتسابی که از طریق یادگیری و کسب مهارت‌های بیشتر ارتقا می‌یابد. به بیانی دیگر فرد تحت تأثیر عوامل محیطی، تربیتی و غیره می‌آموزد که چگونه بر معایب و مشکلات زندگی فایز آید و عملکرد موفق‌تری داشته باشد. برای درک

1. Daniel Golman
2. Emotional intelligence(EQ)

به نام خدا

سلام شما آهای ملکی هستید که نامی من را میخوایید. شما
 معلم کلاس موسیقی من در افسس هستید شما به من آموختید که
 پیچجوری بتوانم ملودت بنزنم در صورتی که من اول حتی فکر
 نمی کردم که حتی بتوانم که یک آهنگ ساده بنزنم شیف شد
 که فقط دوره ی ما با هم چند ماه طول کشید. من در کلاس شما
 دوست های خوبی پیدا کردم.

مانا

نقش مانا

ISBN: 978-622-94969-0-9

9786229496909

قیمت: ۵۰۰۰۰ تومان